

**Posudek oponenta habilitační práce Dr. iur. JUDr. Ing.
Michala Turošíka, Ph.D. „Niktoré teoretické aspekty rímskej
kúpno-predajné zmluvy“**

Římské právo je kupodivu stále ještě živým právním řádem, jak o tom mimo jiné svědčí nový občanský zákoník České republiky (zák. č. 89/2012 Sb.), který bezpochyby v mnoha směrech znamená návrat k římskoprávním kořenům soukromého práva. Zdůrazněno je to ostatně opakovaně také v Důvodové zprávě. Tou nepochybně nejživější částí právního řádu antického Říma, který je dodnes nespornou inspirací, je závazkové právo, a to ve všech jeho podobách.

Autor posuzované habilitační práce se věnoval jednomu z nejméně frekventovaných kontraktů, a to kupní smlouvě. Přestože se jedná pouze o segment římského závazkového práva, kterému se ostatně M. Turošík věnuje systematicky, je to materie velmi rozsáhlá. Proto také autor zvolenou materii zúžil, jak uvádí také v názvu své habilitační práce, která již vyšla knižně v nakladatelství „Belianum“ v Banské Bystrici. Skutečně se jedná o výběr v rámci kupní smlouvy, ovšem těch podstatných, přičemž by se přitom nabízela k rozpracování ještě celá řada dalších zajímavých témat, jako například vztah směny a kupní smlouvy.

V deseti kapitolách se autor postupně věnuje následujícím problémům: původu kupní smlouvy, jejímu pojmu, vzniku, systematické tohoto smluvního typu, jejímu předmětu, kupní ceně, odpovědnosti za vady (právní i faktické), přechodu rizika a nakonec otázkám nabytí vlastnictví k předmětu koupě.

Všechny části této habilitační práce jsou psány srozumitelně, čtivě, jsou na velmi dobré odborné úrovni a zároveň je text srozumitelný.

V rámci výkladů o vzniku kupní smlouvy by možná mohla být více rozebrána východiska kupní smlouvy, jako je nepochybně nejen směna, která nejen v antickém Římě, ale obecně nutně předcházela vzniku kupní smlouvy jako výměny zboží za peníze. Stejně tak by stálo za úvahu věnovat

se podrobněji vzájemným stipulacím, jako předstupni „normální“ kupní smlouvy.

Za velmi podnětnou považuji kapitolu nazvanou „Od stipulácie k emptio-venditio“ vycházející z rozboru Catonova díla „De agricultura“. Jádrem autorových úvah je, zda určitý právní institut může fakticky existovat a být používán i bez jeho „formálního“ uvedení do právního řádu. V těchto souvislostech je mimo jiné oprávněně kritizován až naivní teze Alana Watsona, že římscí právníci vynalezli kupní smlouvu.

Při zpracovávání jednotlivých otázek a problémů vycházel autor důsledně z dosavadního zpracování této problematiky. Používal přitom nejen domácí (slovenskou a českou) odbornou literaturu, ale samozřejmě také zahraniční proveniencie (především v němčině a angličtině). V této souvislosti si dovoluji upozornit na skutečnost, že není používána italská odborná literatura, a že jsou v minimální míře využity časopisecké články. Zároveň je však třeba konstatovat, že výběr použité literatury je proveden vhodně a nechybí v něm základní práce světové romanistiky, jako například Zimmermanovo „The law of obligations“, nebo práce Maxe Kasera.

Pokud se týká použitých pramenů, pak se autor zcela zákonitě opírá o Digesta a vyžívá také justiniánské i Gaiovy Instituce a Codex Iustinianus. V souvislosti s výše zmíněnou čtivostí cítím jako určitý nedostatek absentující překlady citovaných pramenů.

Z celé práce je patrné, že M. Turošík, je nejen schopen jasných a srozumitelných formulací, ale především, že materii římského obligačního práva má hluboce promyšlenou a skvěle se v ní orientuje.

Vydaný text posuzované habilitační práce bohužel neprošel v nakladatelství jazykovou korekturou, a tak se v něm objevují relativně často překlepy. Ze stejného důvodu se patrně z maďarské romanistky Eva Jakab stal muž a původem jihoafrický autor Du Plessis změnil národnost na anglickou, nebo na s. 14 je zavedení stříbrných mincí v Římě datováno do roku 485 př. n. l., přestože na jiném místě (s. 32) je již uvedeno správné vročení.

Po formální stránce splňuje předložená práce všechny náležitosti, které jsou u tohoto druhu kvalifikačních prací vyžadovány (mimo jiné je

doprovázena více než třemi stovkami poznámek pod čarou). Její přílohou je nejen obligatorní seznam použité literatury, ale také, jak u romanistických prací dobrým zvykem, seznam citovaných míst z pramenů.

Ze všech výše uvedených důvodů konstatuji, že habilitační práce JUDr. Michala Turošíka splňuje všechny náležitosti požadované po tomto typu kvalifikační práce. Plně doporučuji, aby po provedeném habilitačním řízení byl jmenovanému udělen v odboru 3.4.2 vědecko-pedagogický titul docent

V Praze 16. 10. 2017

Prof. JUDr. Michal Skřejpek, DrSc.